

СВОБОДА
UKRAINSKYI SHODENNIK

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays,
Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$60.00. Для членів УНЧОЗу
\$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну адреси \$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снелик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Непростима апатія

Цікаво, чи багато українських мешканців Нью-Йорку свідомі того, що вже три роки існує програма документальної спадщини, що має працювати над збереженням життєвої спадщини українсько-американської громади в Нью-Йорку та околиці. Ця програма під назвою „Метро” має за завдання саме опрацювати документи та архіви, які подавали б точні інформації про ролі українців впродовж останнього сторіччя, а то й раніше, від початків поселення українців у ЗСА.

Про цю програму писали ми у нашому щоденнику в 1994 році, заохочуючи зацікавлених осіб допомогти у її переведенні в життя. Минули від того майже повні три роки і, як довідемося тепер, досі ніхто із української громади цією програмою не зацікавився і досі „Метро” не має українського співробітника.

Якось не можна знайти в нашій громаді Нью-Йорку зрозуміння для завдань цієї програми, яка має розпізнавати та зберігати історичні документи, світліни, перекази та інші культурні надбання нашої етнічної групи, як це робить із іншими. До цього треба знати, що саме українська етнічна група була окремо вибрана для цієї програми, що успішно проходить серед інших етнічних груп. Але ці інші в тому зацікавлені, щоб про них залишилася добра і повна документація, про їхнє життя, організації та діяльність, і щоб могли з тих удокументованих інформацій користуватися в майбутньому студенти, учні та інші зацікавлені вкладом етнічних груп у життя Америки.

В розмові з керівником цієї програми „Метро” довідемося, що намагання знайти одну-однісіньку особу для допомоги у дослідках над українцями, але особу із знанням цієї громади, як також із знанням української мови, досі не вдалося, не зважаючи на всі пошуки, заклики та зусилля. Як пояснити цю дивну нашу настанову до такої важливої справи? Чи справді немає нікого із членів нашого громадського організованого життя, хто був би зацікавлений поміччю у тому важливому ділі?

Уявімо собі на хвилину Нью-Йорк через сто років — у 2097 році. До нього приїхали молоді історики, що студіюють вплив культури етнічних груп цього міста на його характер, чи на його розвиток. Находять вони матеріали про арабів, корейців, китайців, жидів, японців, пуерториканців чи іммігрантів із Східної Європи — і, не зважаючи на всі зусилля, не знаходять нічого про українців.

Аж жах збирає сьогодні про це подумати. А так воно може бути, коли тепер не подбаємо про майбутнє.

Правда, ми маємо тепер оправдання, що ціла наша увага, усі зусилля звернені на молоду українську державу, яка потребує нашої грошової та моральної допомоги. Це завдання виконуємо від шести років візріцево!

Але поруч із цим є конечна наша активна моральна допомога нам самим, тобто поселенцям у ЗСА, з яких львина частина тут живе і тут помре, а лише одиниці повернуться на справжню батьківщину. І тому, в ім'я наших дітей та внуків, ми мусимо залишити тривалий слід, що ми тут жили, діяли, організувалися, будували церкви, школи, і були такою інтегральною частиною столиці світу, як усі інші етнічні групи, що поселилися в Нью-Йорку. Якщо ми цього не зробимо, не буде і сліду нашого вкладу і нашої ролі у житті Нью-Йорку.

Чи не треба, отже, бити тепер на сполох та ставити собі питання: „Як не ми — тоді хто?” А тим часом організатори програми „Метро” тріщать терпелі і заповідають, що коли далі не буде зацікавлення цією справою зі сторони українців, тоді вони кинуть думати про українців та візьмуть під увагу інші етнічні, ще недосліджені, групи.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з по- смертними загдами-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листа паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (декто розуміє що вимо- гу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було бдо поправити речення, якщо зайдє потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної по- дії. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не опускаючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-ан- глійському і по-українському. — Редакція.

Анатоль Камінський

ПАРТІЯМ Є ПРОЩО ПОМІРКУВАТИ

Нещодавно появився в Києві Інформаційний бю- летен ч. 4 за лютий 1997 року Центру „Соціальний моніторинг” Українського науково-дослідного інсти- туту проблем молоді, присвячений опитові гро- мадської думки населен- ня України. А ще точніше, опитові про його ставлен- ня до політики, політич- них і громадських об'єд- нань, різних суспільних установ, зовнішньо-полі- тичних орієнтацій, полі- тичних і державних діячів і т. п. „Моніторинг” заслу- говує на просторіший ана- літичний трактат, однак, обмежимося тут лише до з'ясування деяких аспек- тів самих тільки політич- них партій і об'єднань, як вони представлені у вислі- дах, поданих центром.

Справа довір'я

Згідно з даним цен- тру, всього опитано 3,080 осіб у різних регіонах Ук- раїни і висліди подано у відсотках. Почнемо із визначен- ня довір'я опитаних до політичних партій і об'єд- нань та скористаємо з таблиці, в якій наведено показники довір'я теж до інших соціальних установ. Це дає водночас змогу встановити рівень довір'я населення до партій у співвідношенні до інших суспільних формацій і чинників, а зокрема до за- собів масової інформації (ЗМІ), збройних сил, прав- осуддя, органів, місцевої влади, міліції і т. д., як теж до Президента, пре- м'єр-міністра і голови Верховної Ради.

Рівень довір'я населення до різних соціальних установ (відс.)	Повністю довіряю	Більше довіряю, ніж ні	Скоріше не довіряю	Повністю не довіряю	Важко відповісти
Засоби масової інформації	8	41	27	14	10
Збройні сили	15	37	21	11	16
Правосуддя	5	25	33	23	14
Міліція	5	18	37	28	12
Політичні партії та об'єднання	3	9	33	30	25
Релігійні організації	13	26	19	16	26
Профспілки	4	18	28	24	26
Місцеві органи влади	5	19	33	28	15
Голова облдерж- адміністрації (**)	3	18	28	24	27
Прем'єр-міністр України	4	21	22	22	31
Голова Верховної Ради України	5	19	24	25	27
О. Мороз	7	25	22	25	21
Президент України					
Л. Кучма					

Для виразності вилу- чимо окремо дані про по- літичні партії і об'єд- нання, згідно з якими „повністю довіряю” — відповіли 3 відсотки, „більше довіряю, ніж ні” — 9 відс., „скоріше не до- віряю” — 33 відс., „пов- ністю не довіряю” — 30 відс., „важко відповіс- ти” — 25 відс. Звернім увагу, що в рубриці тих, які „повністю не дові- ряють”, політичні партії досягнули найвищий від- соток — 30, а в рубриці „більше довіряю, ніж ні” найнижчий, бо тільки 9. У рубриці „повністю до- віряю” партії мають най- нижчий показник — 3, при чому мало потіхи з того, що на такому само- му рівні опинилися ще тільки голови обласних державних адміністрацій. Щодо останніх, то це не дивниця, що при сучас- ному кризовому суспіль- но-економічному станови- щі на них у першу чергу, як кажуть, вішають со- бак.

Подібно у рубриці „скоріше не довіряю” — політичні партії і об'єд- нання мають високий по- казник — 33 відс., так са- мо як місцеві органи вла- ди і правосуддя. Лише міліція „перегнала” в цій рубриці — „скоріше не довіряю” і політичні пар- тії, і місцеві органи влади, „осагнувши” показник 37 відс., до речі — найвищий у цій рубриці взагалі від- носно всіх інших установ. Є це, мабуть, передовсім відлунням того, що якраз з міліцією, на спільку з правосуддям і місцевими органами влади, опиту- вані ідентифікували при- кре явище широкомаш- табної корупції, що її вони відчули на місцях. Це під- тверджується також руб- рикою „повністю не до- віряю”, в якій міліція і органи місцевої влади на- брали по-рівному — 28

відс., а правосуддя — 23 відсотки.

З наведених даних ви- ходить однак однозначно, що з усіх соціальних уста- нов політичні партії і об'єднання підсумково втішаються найменшим довір'ям в опитуваних.

Висновок, чи радше вис- новки з цього є теж нед- возначні. М'яко кажучи, вони не потішаючі і три- жовні, щоб не сказати ли- ховісні. Передовсім ці дані є не лише віддзеркален- ням слабости партій, а й водночас виразником рів- ня політичної культури опитуваних, для більшос- ти яких демократичний процес є просто незрозумі- мим, сприймається апа- тично, незаангажовано і невластиво.

Вихід з кризи

Підтвердженням цьо- го є дані з іншої таблиці „Моніторингу” про роз- поділ відповідей на запитання, „з якими політич- ними партіями і блоками ви пов'язуєте свої надії на вихід України з кризи?”. Тут також підсумкові дані для політичних партій мало потішаючі, щоб не сказати невідрадіні. Так 69 відс. відповіли, що вони не пов'язують вихід з кризи ні з якою із полі- тичних партій, і це сто- сується всіх партій. Рів- ноз у випадках пов'язу- вання надій на вихід з кризи з тією чи іншою партією, всі партії набра- ли відносно небагато то- чок, і якщо, наприклад, ДемПУ мала 8 відс., На- родний Рух України (В. Чорновола) — 6 відс., На- родно-Демократична Пар- тія — 5 відс., то Кому- ністична партія України одержала також лише 7 відс., Селянська Партія, яка йде з комуністами — 4 відс. Соціалістична Партія (О. Мороз) — 4 відс. і т. д. До речі, це вказувало б на те, що при належній консолідації і координації спільних зу- сил, національно-демо- кратичні блоки мають всі шанси не допустити до перемоги лівих проро- сійських сил в майбутніх виборах.

На питання, „чи ціка- виться проблемами полі- тичного життя?”, 29 відс. відповіли „намагаюся по- стійно бути в курсі по- літичних подій”, 42 відс. „цікавлюся тільки тоді, коли політичні процеси можуть впливати на моє життя”; один відсотки відповіли, „що не тільки цікавлюся, але й беру ак- тивну участь у політич- ному житті”, а 28 відс. за- явили „зовсім не цікав- люся”. Не є це, очевидно, найсвітліші показники, але ми були б несправед- ливі, якщо б не вказали на те, що такі ж, як подіб- ні показники щодо став- лення суспільності до по- літики і політичного жи- ття маємо теж в інших на- родів, також у таких, які живуть більш-менш у нормальних демократич- них умовах. Вказуємо, власне, на це як на по- зитивний матеріал, який

відкриває перспективні можливості для розгор- нення партійної діяльнос- ти в суспільстві вже сьо- годні і на майбутнє. Якщо ж йдеться, однак, про ни- жіший стан, то в тому відношенні у нас якраз і- снує ще різка асиметрія між загальним заінтере- суванням політичним життям і визнанням та признанням активної функціональної ролі саме політичних партій у ці- лісному політичному про- цесі. Іншими словами, в Україні за партіями не ви- знається аж ніяк тієї ролі і тієї позиції, що їх вони сповняють у суспільно- державному процесі і які їм належаться в нормаль- них обставинах.

Все це доказує і по- казує, що „українська де- мократія” ще не працює, вона шкутильгає і не справляється з складни- ми суспільно-економіч- ними і політичними проб- лемами, які стоять перед нею. В неمالій мірі таке діється якраз і через те, що, як подав „Моніто- ринг”, „частина населен- ня, яка не орієнтується або слабо орієнтується у політиці, залишається не- зміною — 55 відсотків”. І далі: „Суттєво не змі- нилася також структура політичних орієнтацій на- шої частини респондентів. Найбільше число при- хильників мають центри- стські напрямки”, що тре- ба, очевидно, вважати по- зитивним.

Висновки

Висновки з цього по- винні бути ясні. Поперше: партії мусять посилити свою політично-органі- заційну і пропагандивну діяльність. В тому пляні вони не можуть обмежу- ватись до загально-про- грамових тверджень, ко- мунікатів і декларацій, але мусять дати конкретні розв'язки в таких пеку- чих справах, як, напри- клад, не виплата заробіт- них платень і пенсій, со- ціальна незахищеність громадян, податкова полі- тика, оборона вітчизня- ного виробника, банкру- стство промислових підпри- ємств, розвал науки і т. д., і т. п. При тому вони мусять ясно і конкретно сказати не лише що треба робити, а й як, якими ме- ханізмами, засобами і за- ходами вони це хочуть ро- бити.

Подруге: найвища по- ра прийняти відповідний закон про партії, який сприяв би їхньому роз- венню і забезпечив би властиві їм ролі у ціло- му процесі державного будівництва. Нагадаємо, що у своїй доповіді на урочистих зборах, при- святих Дню Незалеж-

(Закінчення на стор. 3)

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА
Д-р Юліан Мовчан

З медичних новин в Україні і світі

Чому шумить у голові?

На це питання невро- патолог і доцент кафедри Національного медичного університету в Києві д-р Петро Уніч у газеті „Ваше здоров'я” (число за 1-ше березня ц. р.) дає таку відповідь:

— Шум спричинює енцефалопатія, — сказав він. — Це такий хвороб- ливий стан мозку, при якому виникає багато ураження дистрофічного характеру, які спричинені різними хворобами або патологічними змінами організму; травми голо- ви, порушення обміну ре- човин та мозкового кро- вообігу.

Розрізняють три ста- дії цієї хвороби — почат- кову, коли хворі стають неуважними, забудьку- ватими і коли знижується працездатність (з причини болів голови) та настає запаморочення. При дру- гій стадії недуги ці прояви нарастають. Може зміни- тися характер і поведінка людини, погіршується сон, спостерігається пору- шення довільних рухів, слуху, погіршується коор- динація рухів. А третя стадія недуги характерна ураженням усіх частин головного мозку — вклю- чно до значних інтелекту- альних розладів та недо- умства.

Як лікувати енцефа- лопатію? На це д-р Петро Уніч дає таку відповідь: треба застосовувати ліку- вання кровоносних судин, знижувати високий тиск крові, лікувати атерос- клерозу та недостатність мозкового кровопостачан- ня. Велике значення для запобігання енцефалопатії відіграє дотримання режиму праці та відпо- чинку, своєчасний і до- статній тривалості сон та збалансоване харчу- вання.

Який народ швидкопомийний?

Як довідемося з тієї самої газети, філологи та психолінгвісти, які вив- чають мовні особливості різних народів, встанови- ли, що найшвидше в світі розмовляють французи: 350 слів на хвилину. За ними йдуть японці — 310. Англії, які також вва- жаються балакучими, займають третє місце — 220, а вже потім йдуть урівноважені німці — 210 слів на хвилину. Поліне- зійці — найшвидші, бо за хвилину вони вимов- ляють лише 50 слів (пра- вда, слова їх досить дов- гі).

Якщо хочете бути здоровим...

На це питання, на під- ставі інтерв'ю із фахів- цями охорони здоров'я, кореспондентка газети „Ваше здоров'я” Миро- слава Шерба, в числі за 15-те березня ц.р., подає такі поради:

— Раз на рік слід пе- ревіряти кров на вміст хо- лестеролу.

— Відмовитись від споживання жирного (товстого) тваринного м'яса.

— Уникати споживан- ня шкірок птиці, риби, свинячого сала, бо в них відкладаються токсини та холестеринні компоненти.

— Замість тваринних товщів, слід уживати олію, насичену природ- ними жирними кислота- ми, рослинну їжу, а та- кож продукти, які спо- люють функції печінки: горіхи (особливо волось- кі), соняшникове насіння, квасоллю, боби, сою, миг- даль, цитрини, виноград, овес.

— Обмежити вживан- ня масла: здоровим лю- дям — до 30-40 грамів на

день, хворим на серце- восудинні, онкологічні за- хворювання або на недуги печінки — до 15-20 гра- мів.

Особливої уваги по- требують діти. Чому? А тому, що їхні звички ду- же залежать від вихован- ня в родині і від родинних традицій у харчуванні, бо краще вчасно привчити дитину до раціональної їжі, ніж потім лікувати їх від товстої (жирної).

Чому тютюн шкідливий для здоров'я?

Якщо йдеться про шкідливість для здоров'я людини тютюну, то про- це вже так багато писа- лося і пишеться при різ- них нагодах, або й без них, що правдивість тако- го висновку ледве чи в ко- кого може викликати сумнів. Натомість, напев- но не всім відомо, що са- ме і як саме тютюн вко- рочує життя людини?

На це питання читає- мо відповідь у названій газеті в числі за 22-ге бе- резня ц.р.

В статті — „Здоров'я з димом” автор пише, що дослідженнями встанов- лено, що висока темпера- тура згорання цигарок — від 835° до 900° С (Цель- зія) призводить до утво- рення тисячі різних га- зових компонентів і мік- рочастинок. Тютюновий дим містить понад 300 шкідливих для здоров'я речовин — нікотин, си- нільна кислота, сірковод- нь, радіоактивний по- льоній, вуглекислота та інші. Найшкідливіший з них є нікотин. Досить 59 міліграмів його, щоб лю- дина померла. Під впли- вом нікотину, різко змен- шується вміст вітаміні С, відбуваються тривалі спазми (звуження) крово- носних судин. Після ку- рення судини залишають- ся звуженими впродовж десятків хвилин, що ви- каликає порушення крово- постачання різних органів і організму цілому.

Зокрема, нікотин сприяє звуженню вінце- вих судин, які живлять серцевий м'яз, що спри- чиняє омертвіння серце- вого м'яза. Також при- скорюється розвиток склерози судин, порушу- ється мозковий кровообіг з можливою появою кро- вовиливів у мозок, що може довести до інвалід- ности. Тютюновий дим подразнює слизову обо- лонку трахеї, бронхів. Учені підраховували, що в курців пблизно у 20 і більше разів частіше роз- вивається рак легень, ніж у тих, що не курять. Чо- му? Бо в тютюновому ди- мі є так звані раконосні речовини — бегзопірен та радіоактивний польоній, які викликають рак.

Порівняно з людьми, які не курять, любители тютюну в 13 разів часті- ше хворіють на стено- кардію, або, як у нас по- пулярно називають, — на „грудну жабу” — сильні серцеві болі, які спричи- нюються звуженням кро- воносних судин серця. Смертність серед тих, хто викурює на добу 20 і більше цигарок, приблиз- но в 15 разів перевищує смертність серед тих, хто не має цієї некорисної звички.

Доведено, що школя- рі, які курять, є неуваж- ними, відстають у навчан- ні і серед них є більше нервових і недисципліно- ваних. Відстають курці і в фізичному розвитку, по- чинають худнути. В них слабше сила м'язів, жо- втіють зуби, стає грубим голос. А в новонародже- них, батьки яких курять, кількість фізичних та ро- зумових вад удвічі пере- вищує середні статистичні показники.

Оксана Лиховид

Рідна пісня, що єднає серця

І

В неділю, 11-го травня, відбулося весняне музичне свято української громади Нью-Йорку і околиць — кон- церт пісні й танцю в Лінкольн-Центрі, де перед числен- ними шанувальниками української культури виступили провідні мистецькі колективи — хор „Думка” (дири- гент маестро Василь Гречинський) і танцювальний ан- самбль „Сизокрил” (балетмайстер — Рома Прийма- Богачевська). Як музиколог, говоритиму тільки про виступи хору.

Хор „Думка” — широко відома в діаспорі і в Украї- ні, бо, як тільки над рідною землею зійшло сонце неза- лежності, „Думка” вступила членом до Української Музичної Спільноти, головою якої є всесвітньо відомий диригент Анатолій Авдєвський.

За багаторічну плідну творчу діяльність і вірність багатим професійним традиціям українського хорового співу хор „Думка” з Нью-Йорку був нагороджений у 1995 році в Україні премією імені клясика української музики Миколи Лисенка.

За півстолітню історію свого творчого зростання „Думка” досягла високого мистецького рівня в інтер- претації української народної пісні, клясичного хорово- го репертуару, відроджених перлин духової української музики. В цьому — велика заслуга маестра В. Гречин- ського, всіх славних попередніх диригентів і всіх членів хору, які попри всі проблеми й труднощі напруженого щоденного буття, щотижня, а інколи й частіше, з'їз- жаються не лише з усього Нью-Йорку, а й із сусіднього штату Нью-Джерсі на проби. Їх кличе до себе сердечна

й мудра музика, шира, глибока і часто-густо героїчна рідна пісня, що єднає серця і учасників хору і слухачів.

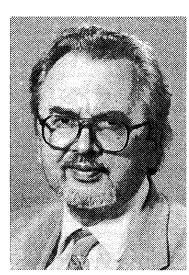
Така самовіддана посвята рідній пісні, хоровий куль- турі, глибоке усвідомлення Шевченківського, що „на- ша дума, наша пісня не вмере, не загине”, наполеглива праця над зростанням майстерності виконання заслу- говують вдячності і шани від всієї української грома- ди, бо хор „Думка” вже півстоліття є лідером духового росту в житті української діаспори.

Сьогодні кожен учасник хору підтвердить, що зро- стання професійного рівня, виконавської майстернос- ти, інтонаційна чистота співу і досконала гармонійна злагожденість голосів у багатоголосій звуковій партиту- рі — це отже заслуга диригента маестра Василя Гречинського, який керує „Думкою” впродовж п'яти років і своєю молододо енергією, невтомною працею, вмін- ням об'єднати і надхнути колектив творчою ідеєю за- служив авторитет і пошану.

Життєпис молодого диригента хронологічно невеликий (йому 34 роки), але насичений важливими подія- ми і фактами, які формували його мистецьку дорогу. Як той гірський струмок у Карпатах знаходить шлях до річки, а відтак і до моря, так і музичний та- лант малого Василька, що родом з села Жулин на Стрийщині, знайшов свою стежку до мистецтва. Запам'ятались йому спогади матері: як несли новонаро- дженого додому, то у церкві хор співав коляди (а наро- дився ж він саме на Різдво). Може, у цьому факті мати бачила особливий перст Господній, що накреслив долю майбутнього музиканта. Бо через кільканадцять років ма- естро Василь Гречинський закінчив з відзнакою Львів- ську Музичну школу (училище) ім. Ф. Колесси, а зго- дом — хоровий факультет Львівської консерваторії.

Закінчення буде

Проф. Л. Винар — з нагоди 65-ліття

Д-р Л. Винар.

Підготувавши матеріали до «Історичного енциклопедичного словника діаспори», припадком довідався, що Любомир Винар помер 65 років. Кажу, «ойно» тому, бо беручи до уваги його великий вклад в царину української історії, допоміжних історичних наук, етнічних студій і бібліографії, можна подумати, що таке велике число книжкових публікацій, сотні досліджень, рецензій, редактування поважних монографій і довідкових видань (включаючи перший атлас історії України) могла здійснити тільки людина з поважним віком.

Окрема ділянка праці Л. Винара — це науково-організаційна в діаспорі, а в Україні, якій історик повністю присвятив своє життя і енергію. Крім науки займався і громадсько-політичними справами, особливо очолюючи Академічну Раду при Уряді Української Народної Республіки в екзилі і Наукову Раду СКВУ, яка за його каденції була поважним координаційним центром українських наукових установ і університетів в діаспорі. Я залишився в Європі, але не простір ні час не відлучив нас, я не переставав доставати від свого доброго друга нову і ще нову публікацію. Також часто надсилав мені і проф. Кубійовича науково-видавничі проекти, що відносилися до НТШ і інших установ. Крім наукових досліджень праці він займався організацією наукової діяльності в українському і міжнародному наукових форумах (основні українських і американських наукових установ, журналі). Великий успіх ювілянта в гармонійній поєднанні досліджень, організації наукового життя і науково-видавничої діяльності. Л. Винар завжди підкреслював потребу співпраці між українськими науковими установами. Ще в 1980 році провідний історик Олександр Оглоблин писав про молодого науковця, що історик гідно репрезентував українську науку на міжнародних наукових форумах і «Маючи такі історичні, як Любомир Винар та його однодумці, українська історіографія може спокійно і ясно ділитися на своє майбутнє» (О. Оглоблин, «Слово про Любомира Винара» (у 30-ліття науково-академічної праці) Український Історик, т. 18, 1981, стор. 4).

Любомир Винар народився 2-го січня 1932 року в Львові в родині Івана Винара директора ділової гімназії ім. Кокорудів і кол. сотника Армії УНР. Його мама Евфросинія була директором народної школи ім. Б. Грінченка. Ювілянт студіював суспільні науки в Мюнхенському німецькому університеті, історію і літературу в УВУ і бібліотеку і науки та архівознавство в американських універ-

ситетах, зокрема Вестерн Резерв Юнів. Він був учнем професора О. Оглоблина, Н. Полонської-Василеко, Джесси Шпіри і інших провідних українських і неукраїнських вчених. Здобув докторат з історії на підставі дисертації «Українсько-молдавські відносини в другій половині XVI стол.» Ювілянт також досліджує історію культури друкарства, методологію наукового дослідження, суспільні науки — це значно поширило діапазон його наукового репертуару. Від 1960-х років він поширює свої дослідження на етнічні студії і в короткому часі виборився на визначного спеціаліста в цій ділянці міжнародного наукового форуму. Рівночасно проф. Винар починає свою науково-організаційну діяльність в американських і українських академічних форумах. Л. Винар був професором в Колорадському, Денверському, Кентському і Бовлінг Грінському університетах. Він є в. професором історії в УВУ. Ювілянт користувався широким повагою серед американських студентів і завжди ними опитувався. Л. Винар викладав предмет, присвячений методології наукового дослідження, літератури, суспільних наук, історії етнічних спільнот у ЗСА, предмет, присвячений історії культури, і інш. Л. Винар є звичайним професором на Кентському університеті від 1969 року. Важливо згадати, що в Бовлінг Грінському університеті проф. Винар оснував бібліографічний дослідницький центр (1964), а в Кентському державному університеті престижний Науковий центр етнічних досліджень (1971). В 1980 році став основником міжнародного наукового журналу «Етнічний Форум».

Не менш активний був ювілянт в організації українського наукового життя. Він дав тривалий вклад в українську історичну науку в діаспорі і Україні, основував історичний журнал «Український Історик», що його редактує вже 33 роки і який уважався сьогодні в Україні за один з найважливіших журналів української історіографії. Від 1990 року в журналі співпрацюють науковці з України і тому три роки д-р Михайло Браїчевський, провідний український історик, зокрема Вестерн Резерв Юнів. Він був учнем професора О. Оглоблина, Н. Полонської-Василеко, Джесси Шпіри і інших провідних українських і неукраїнських вчених. Здобув докторат з історії на підставі дисертації «Українсько-молдавські відносини в другій половині XVI стол.» Ювілянт також досліджує історію культури друкарства, методологію наукового дослідження, суспільні науки — це значно поширило діапазон його наукового репертуару. Від 1960-х років він поширює свої дослідження на етнічні студії і в короткому часі виборився на визначного спеціаліста в цій ділянці міжнародного наукового форуму. Рівночасно проф. Винар починає свою науково-організаційну діяльність в американських і українських академічних форумах. Л. Винар був професором в Колорадському, Денверському, Кентському і Бовлінг Грінському університетах. Він є в. професором історії в УВУ. Ювілянт користувався широким повагою серед американських студентів і завжди ними опитувався. Л. Винар викладав предмет, присвячений методології наукового дослідження, літератури, суспільних наук, історії етнічних спільнот у ЗСА, предмет, присвячений історії культури, і інш. Л. Винар є звичайним професором на Кентському університеті від 1969 року. Важливо згадати, що в Бовлінг Грінському університеті проф. Винар оснував бібліографічний дослідницький центр (1964), а в Кентському державному університеті престижний Науковий центр етнічних досліджень (1971). В 1980 році став основником міжнародного наукового журналу «Етнічний Форум».

Бібліографія ювілянта налічує близько 1,300 бібліографічних одиниць, включаючи понад 60 книжкових видань, монографічні дослідження, видання джерелних

матеріалів, статті, рецензії і енциклопедичні гасла. Діапазон наукової творчості Л. Винара — широкий. Як історик, він працював у різних ділянках і охоплював різні періоди історії України, починаючи від дослідження української середньовічної держави, Литовсько-Руський період — майже усі гасла в «Енциклопедії Українознавства», після смерті проф. Б. Крушинського (1956 р.) з періоду Литовсько-русської держави до 1648 року опрацював Л. Винар. Окрему увагу історик звернув на дослідження козацької доби, починаючи з XVI ст. З його монографій згадаємо найважливіші: «Князь Дмитро Вишневецький», «Андрій Войнаровський», «Проблема зв'язків гетьманства Хмельницького з Англією». Окремі праці про Івана Підкову, Е. Ласоту, Северіна Навівайка, Б. Хмельницького, І. Мазепу, М. Кривоноса та інших діячів козацької доби з'явилися в різних наукових виданнях українською і англійською мовами. Окрему увагу ювілянт присвячує історії 20-го століття, зокрема Михайлу Грушевському, Центральної Раді, Другій світій війні. Він засновник нової дисципліни грушевськознавства, що завжди підкреслює науковий вимір в Україні. Першою книжкою Л. Винара в Україні — була «Силуети епохи» (дослідження Вишневецького і Грушевського, 1991), а в 1995 році з'явився його видання, що важливо працює, Михайло Грушевський: історик і будівничий нації». З ранніх публікацій з ділянки грушевськознавства згадаємо: «Михайло Грушевський і Наукове Товариство ім. Т. Шевченка» (1970), «Михайло Грушевський в українській і світовій історії» (1993) і багато інших. Треба згадати, що ювілянт систематично вивчає розвиток української історіографії і вважався у науковому світі одним з найвидатніших дослідників життя і творчості М. Грушевського, Олександра Оглоблина та інших істориків. Він опрацював нарис української історіографії в 20-му столітті.

Партіям...

(Закінчення зі стор. 2)

Тут згадаю, що проф. Володимир Кубійович з найбільшою повагою словився про Л. Винара, як основний редактор журналу «Український історик» і видатного організатора українського наукового життя.

Аркадій Жуковський

більше, що якраз засоби масової інформації вже тепер втілюють відповідні показники довіри, ніж інші соціальні установи: у рубриці «Більше довіряю, ніж ні» вони мають найвищий показник — 41 відсоток.

Можна, очевидно, порівняно статистично до опитувальної статистики взагалі, бож вона має свої недосконалості і слабкості, і не одного аналітика настроєно скептично. Але за всяких умов, у наш час, при сучасному високому рівні самої опитувальної технології, вона залишається вихідною базою для визначення ситуаційних вимірів згодження і їхнього прогнозування на майбутнє. Це повинні мати на увазі зокрема політичні лідери, якщо вони, власне, бажають співіснувати у хвості подій, чи опинитися на маргінесах «опитувальних» реальі.

УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ — ДО
УКРАЇНСЬКИХ ЛІТНІХ ТАБОРІВ!

Молода зміна — гідна зміна

Недавно український щоденник «Свобода» помістив цікаву редакційну статтю з повним заголовком. Наведено в ній ряд промовистих прикладів про деяких молодих людей нашої заокеанської діаспори.

Пригадалася ця стаття чимим днями на одній імпрезі в Чикаго і вона пасувала в окресленні деяких її молодих організаторів.

Імпровізацію цієї весняної імпрези молоді, що

Зліва: Александра Бозьо, Юрик Кузьма, Анастасія Ярецька.

Танцювальні гуртки Осередку СУМ.

відбувся в суботу, 10-го травня ц. р. в театральній залі середньої школи в містечку Палатині, Іл. Організаторами її були Урава, інструктори, виховники, батьки і члени місцевого Осередку СУМ ім. полк. Дмитра Вітовського. А «зірками» програми були майже 60 дітей, котрі належать до трьох танцювальних гуртків при Осередку «Зозульки», «Метелики» і «Журали», та юні бандуристи і співаки. В більшості вони належать до Юнаштва СУМ, деякі до ОДУМ і багато з них навчається в місцевій Школі Українознавства при Осередку.

Цей, вже другий з чер-

го можна лише подивлятися за їхню терпеливу працю з тими маленькими чи молодішими дітьми. Точки були виведені організаторами як в першій, так і в другій частині програми. Іхній допоміжний персонал також працював персоналом. Діти мали гарні і відповідні строї, точки відбувалися без зайвих довгих перерв, належно працювала звукова апаратура.

Другу частину програми розпочали хлопці з усіх трьох гуртків. Вони виконали танок «Українські козаки» (пригадуємо козацьку славу!), вимагуючи на сцену зі сценарієм порожнього хору. Далі мелодію бойового козацького маршу, в іншому моменті цієї точки, на порожню сцену ввівши програму 3-річний «запорожець», а за ним його трохи старші побратими, «Запорожці» танцювали із шкільними — як готували козакам! Публіка їх всіх належно нагородила. Особливою точкою програми був виступ справжніх бандуристів Мотри Пошаняні і О. Родак-Луценко, котрі виконали «Менуєт» (муз. В. А. Мошарта) і «Варіації на дві народні теми» (муз. О. Лобка). Найменші дівчатка виконали танок «У нашому городі», а після нього «Гуцульський танець».

Дуже оригінальною точкою було виконання народної казки «Коза Дереза», на підставі дитячої опери М. Лисенка та Либетто Д. Чайка. Участь у цьому бар'єрі сумна та молодіш члени. Оповідь була Володимир

Подяка за поміч

(Лист з України до Ольги Тримак, заступниці голови СУА)

Шіри вітання з Олександр. Ваш лист отримала і передала в Олександрівську школу, а також щоб розповсюдити, я подзвонив в районний відділ освіти і на нараді директорів копію роздали кожному директору.

Я дуже рада, що Ви додали мені це зробити. Тому, що я думаю, що в нас в районі є талановиті діти. В мене школа маленька всього 21 дитина на цілу школу, це тільки початковий клас, тобто починаючи від 6 років.

Дітки дуже хороші. Тільки трошки з'явилися проблеми, потрібно платити за підручники. А зарплати батькам не дають, а щоб купити, то дуже дорого. Плата буде проходити в розмірі 20 відс. від ціни підручника. Скоро починаються літні вакації, може батьки трошки прикладуться і куплять. Бо на комплект підручників десь іде 50 гривень, а зарплати як в кого, 23 гривні, а в кого 70, та ще й вчасно не платять. Але то є наші проблеми. Велику допомогу на школу нам надає Микола і Тереза Луцишини з Арізоні. Вони переїздили туди на ремонт школи, на паливо, а також передають шкільні приладдя, лікарства і цукорки. Діти кажуть, що це їхній дідуся і бабуся. Подарунки для кожної дитини на свято Миколая переїздили Зенон і Богдана Яроші з Оттави (Канада), недавно отримали подарунки від Миколая і Терези Луцишини, від Стефана Мартинської та Дарії Яворської, включно із шкільними приладдями та іншими речами.

На роботу доїжджу вже 15 років або йди пішки, майже одну годину.

Ухвалено...

(Закінчення зі стор. 1)

мічного обурення, відповідних розсудливих та визначених джерел покриття додаткових витрат. Ці витрати, за інформацією Уряду, становитимуть 2.1 блн на місяць або втричі перевищать щомісячні видатки Пенсійного фонду. «Це суто популярське рішення, — сказано в заяві, — може привести до збільшення заборгованості та загострення соціальної напруги в суспільстві». Уряд заявляв, що після прийняття державного бюджету на 1997 рік, мінімальну пенсію за віком (34 гривні) можна буде збільшити лише на 10 гривень. «Це реальна межа, яку ми зможемо забезпечити. Сидне, що Уряд може обіцяти — це погіршення заборгованості до кінця року», — пишуть автори заяви. Уряд закликав Верховну Раду переглянути ухвалені рішення щодо пенсійного забезпечення, «виходячи при цьому з можливого, а не з бажаного».

Видно, що те, як займається тут з дітьми члени «Молода Зміна», знайшов довіру і схвалення молоді батьків, також із мішаним подивом, котрі приносять сюди дітей як зближених, так і здалека. А підсумком їхнього спільного праці і був цей успішний попис.

Володимир Кизик

Проф. д-р ОЛЕКСАНДР ГОРБАЧ

емеритований професор славістики й В. Гете університету в Франкфурті над Майном, Українського Вільного Університету в Мюнхені, Українського Католицького Університету в Римі, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка.

На 5-го лютого 1918 р. у Романові на Львівщині, проживав від 1945 р. в Німеччині. За визначення наукової і культурної діяльності його нагороджено медалями і грамотами кількох країн.

У глибокому смутку: АНА-ГАЛІА ГОРБАЧ, КАТЕРИНА ГОРБАЧ, МАРКО І РОМА ГОРБАЧІ з МИХАЙЛОМ І ОЛЕНКОЮ МАРИНОЮ ГОРБАЧ

Після важкої недуги упокоївся в Босні 23-го травня 1997 р. у Райхельсгайм-Бердурфі

бл. п. проф. д-р ОЛЕКСАНДР ГОРБАЧ

емеритований професор славістики й В. Гете університету в Франкфурті над Майном, Українського Вільного Університету в Мюнхені, Українського Католицького Університету в Римі, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка.

На 5-го лютого 1918 р. у Романові на Львівщині, проживав від 1945 р. в Німеччині. За визначення наукової і культурної діяльності його нагороджено медалями і грамотами кількох країн.

У глибокому смутку: АНА-ГАЛІА ГОРБАЧ, КАТЕРИНА ГОРБАЧ, МАРКО І РОМА ГОРБАЧІ з МИХАЙЛОМ І ОЛЕНКОЮ МАРИНОЮ ГОРБАЧ

UKRAINIAN AMERICAN BROADCASTING CO.

Українська Теледіалогічна Компанія — запрошує — українську громаду Південної Каліфорнії на ТОВАРИСЬКУ ЗУСТРІЧ

про випуск в ефір першої, цілоденної, щоденної теледіалогічної служби.

Під час зустрічі також буде висвітлений новий телефільм з України

- Світ України: субота, 21-го червня, о год. 2-й год. 13-го пол.
- Дім України: субота, 21-го червня, о год. 13-го пол.
- Пос. Ангелів: неділя, 22-го червня, о год. 13-го пол.

церква Народження Богородиці, 5154 де Понтре авеню

ВСТУП ВІЛЬНИЙ

Запрошуємо всіх до участі

За інформацією та деталізацією телефонуйте: 1-800-755 UKRAINE

